

מסורת הש"ס

א) לעיל מ: [מו]: קדושין ג: ג) [קדושין יג: וסיג: א] [שם ה: וסיג: ד] לקמן מ: פט: ב"מ ח: [נדרים כב:] ו) [גמדנר לן:] ו) [פ"ב:] ח) ג"י מהרש"א דמנ"י דהכא הוי לגדדין וכ"ל ט) ודף מג:י ויבדילשמי אמר טעם אחר שלא תגנוב משל בעלה ומאמר מתאמי. ת"י: ב) ובה מיתרלא פירכא אחרימא דלמאי אינטריך אין כסף ואלא תמם חד לגזירת וחד לגזירות לכחוד חד וע"כ מוקמינן אינטרות דלי לגזרת אמאי דמנ"י דלי דבגורת לאכ ע"כ דהוי מוקמינן לה לגזרת והוי דרשין מלמאי מנ"י דלי דבגורת לאכ ויש מפרשים דלי לא ק"ו דערבין ה"א דמאי שפירש טעמו עליה דייטא לגזרה שנתארסה ותגשרה שאינו יכול למוכרה דכיון שפירש טעמו עליה דייטא קדושין שוב אינו יכול למוכרה והקשה ה"ר ידידיה מניינבורק אמאי אינטריך ק"ו ע"כ לא מלי מוזנ עניה דלי מלי מוזנ אמאי אינטריך לאמה דע"כ לגזרה אינטריך ולא לנחלסיה ותגשרה מדאינטריך נגזר זה ומיהו אין זה כל כך פשוט לכן נקט ק"ו דהתם נפשיות,

תורה אור השלם

- ובי יזכר איש את בנו לאקח לא תצא כצאת הקדברים:

שמות כא ז
אֶלֶף הַקִּדְּוִים אֲשֶׁר צָוָה יי' אֶת מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין אֵב לְבִתּוֹ בְּצִעְרָהּ בֵּית אֲבִיהִ:

במדבר ל יז
וְהָצַדִּיק מִפְּרִיטוֹ וְהַקֹּלֶכֶה וְהַיֹּדֵעַתָּה לֹאִישׁ אֲחֵר:
בדברים כד ב

גליון הש"ס

גמ' דמסר לה בשבתות וי"ב: קשה לי הא מ"מ שייך טיטול מלמאי דהא יכולה לעשות נדרים המותרים לחתוך תלם ולשמור פירות וכדומה דהא שכי שבת ליכא דירא דאסורא דאורייתא וי"ע:

הגהות הב"ח

א) תוס' ד"ה כז וכו' הא קמי שכתב לה שינאו:

מוסף רש"י

גובה את הכל. בן כסותא ש תנאי ב"ד דייטו מנה לאלמנה ומאמס לבתולה בן המוסקס ב"ח א:.

נערה שנתפתתה פרק רביעי כתובות

משום איבה. דכיון דלניו חייב במונותיה אי אמרת מנאימא שלה איכא איבה ולא זיין לה מו: הא דוזי ליה **רחמנא לאב למימסרה לחופה**. כדכתיב) את צמי נתמי כל נתינות שבה במשמע ואותו היום אינה עושה מלאכה היכי מצי כו': **פקעסה**. בטיולתה: **אלא קטנה**

לא צריכא קרא. דקשיא לך לעיל אימא ה"מ קטנה דמלי מוזנ לה לאו קושיא היא: **כי אינטריך קרא לנערה**. ואע"ג דעיקר קרא בקטנה כתיב מיהו קרא יתירא הוא דכתיב לאמה לאקושי צת לאמה להיקישא דנערה אחיא: **בנעוריה**. גבי הפרת נדרים כתיב והכי קאמר בנעוריה ברשות אביה היא. וכי תימא הא בדהיא כתיב^ו כי הניח אביה אותה אי לאו האי הוה אחינא בקטנה משמע: **ומימנע ולא פריק**. לפיכך תקנו לו פירות כדלמנר לקמן^ו ופירקונה תחת פירות דליכלינהו בעל וכל פדיונה יהי עליו אם רב אם מעט דאי אמרת לינמיניהו ויפדוה מהם אם תהיה שצוייה ומנין דלא מלו והשתא יהיב מדידיה: **כיסא נקיטא**. כיס מלא מעות יש לה כסגולה ועד הנה לא נהייתי מהם עמה תפדה את עצמה ולא יחסר אני לא אשלים: **כסב לה פירות כסות וכלים**. פסק לה האב בנדונייתה שתכניס לבעלה מנטלטלין כגון פירות תלושין וכסות וכלים וכתבן לה מן האירוסין: **ומסא**. באירוסין לא זכה כו': **לימא בפלוגתא כו'**. דמ"ד בעלה יורש נדונייתה מן האירוסין כרצנן דלמרי מת האם הוא גובה את הכל מנה מלמס ומוספת אלמא כתובתה קיימא כאליו נישאת אם מתה אינה נמי ירית אינה נדוניה שאף היא בתוך השטר נכתבה דהכי כתיבין דא נדוניה דהנעלת ליה מצי אנה כך וכך ונצי ואוסין לה מדליה כך וכך: מ"ד

הבעל בדברים הללו לימא בפלוגתא דרבי אלעזר בן עזריה ורבנן קמיפלגי דתנן "נתארמלה או נתגרשה בין מן הגשואין בין מן האירוסין גובה את הכל ר"א ב"ע אומר מן הגשואין גובה את הכל ומן האירוסין בתולה גובה מאתים ואלמנה מנה שלא

משום איבה. פירש בקונטרס כיון דלניו חייב במונותיה אי אמרת מנאימא לענמה איכא איבה ולא זיין לה ולר"י נראה איבה דמנילמא היינו שלא יקדשנה למנוול ומוכה שמין והא דלמרינן בפ"ק דב"מ (דף יב: ושם) גבי מנילמא צנו וצתו הקטנים לא קטן קטן ממש אלא גדול וסמוך על שולחן אציו זהו קטן קטן ואינו סמוך על שולחן אציו זהו גדול היינו דווקא בקטן אצל בקטנה אפילו אינה סמוכה על שולחן אביה הויא מנילמא לאב משום איבה שלא יקדשנה למנוול ומוכה שמין ולשמאלא דלמנר התם קטן קטן ממש אפי' אין סמוך על שולחן אציו משום דבשעה שמואלא מרינה אלל אציו ז"ל לפ"ה ^ה דמנ"י דהתם לגדדין קטני קטנה אפילו צאינה סמוכה נערה בסקמוכה וגדול הסמוך על שולחן אציו הוי מנילמא לענמו לשמואלא דליכא למיחש כולי האי לאיבה צצנים כמו צצנות דזילא צבו מילמא לחור על הפתחים אצל קשה לפ"ה דפשיטא ליה לעיל^ו דמנילמא ללמנר מיתת האב לענמה אע"ג דניזונית מן האשחין ומה שפירש בקונטרס לעיל דלהכי פשיטא ליה דלענמה דלא שייך צבו איבה כיון דבעל כרחייהו מיתונא אין נראה לרשב"א דשייך איבה אפילו היכא דקא מיתונא בעל כרחייהו שלא יעריחוה כל שעה לצ"ד במונות כדמוכח לקמן בפרק אלמנה (דף נה: ושם) דאלמנה מעשה ידיה ליתומים אע"ג דבעל כרחייהו מיתונא ומעשה ידיה אינן של בעל אלא משום איבה כדלמנר בפרק אע"פ (לקמן דף נח: מונוי עיקר ומעשה ידיה משום איבה ולפי' ר"י ניחא ואע"ג דמנילמא אשה לבעלה אינה אללא משום איבה ^ו ואמנר בפרק אלמנה (לקמן דף יא:)

מז.

תוספות ר"ד

זכאי במציאתה משום איבה. פי' ואע"ג דכל זכותא דמתני' לייף מקריא מציאתה אינה אלא תקנתא דרבנן ומבנעוריה לא מצי למילף דבפי' אלו נערות בעי למילף בושת ופגם וצער שהם של אב מבנעוריה בית אביה ואקשינן אלא הא דאמר ר"ה אי"ר מניין שמעשה הבת לאב שנאמר וכי ימכור תיפוק ליה מבנעוריה בית אביה אלא הויא בהפרת נדריה הוא דכתיב. וכי' יליפין מיניה ממונא מאסורא לא יליפין ובש"י אדחזין תנן מציאות בנו ובתו הקטנים הרי אלו שלו ומציאותו בנו ובתו הגדולים הרי אלו שלחן ואמרי' התם לא קטן קטן ממש ולא גדול גדול ממש אלא כל שסומך על שלחן אציו קורא קטן ואע"פ שהוא גדול בשנים וכל שאינו סמוך על שלחן אציו קורא גדול ואע"פ שהוא קטן בשנים: ואינו אוכל פירות וכו'. ת"ר האב אינו אוכל פירות בחייו בתו. ר"י ברי' אומר האב אוכל פירות בחי' בתו כבאי קמיפלגי ת"ק סבר בשלמא בעל תקינו ליה רבנן פירות דאם תשחבי ממונע ולא פריק לה אלא אב מא"ל מימנע ולא פריק. כלא"ה נמי פריק לה. פי' דחס עלה ור"י ברי' סבר ה"מ היכא דלי'ל אכל היכא דא"ל (מימנע ולא פריק לה) אב נמי מימנע ולא פריק לה אמר כיסא נקיטא לה תיזיל ויתפרוק נפשח. פי' סגולה יש לה מן הנכסים שנפלו לה והלכתא בת"ק: נשאת יתר וכו'. ת"ר כתב לה פירות כסות וכלים שיבואו עמה מבית אביה לבית בעלה ומתה לא זכה הבעל בדבריהם הללו. משום ר"נ אמרו זכה הבעל בדבריהם הללו. (והרב מפרש שאם מתה אחר שנשאת אע"פ שתכנסים בבית אביה וזה בהן הבעל כדמוכח לקמן בהלכתין גבי מסר האב לשלוחי' הבעל שאפי' מסרה להם ומתה וזה הבעל לירש ככסי נדוניאה ואפי' לו בבית אביה ולא באו ליד הבעל והכא מיירי כגון שמתה מן האירוסין ועדיין לא נשאת ומשי"א לא זכה בהן הבעל אילבא דת"ק) פי' דאביה כתב ליתן לה מטלטלים בנדוניא ולא הספיק לתתם לה עד שמתה וכבר נשאת אע"פ שהבעל יורש את אשתו וכל נכסי נדוניאה הן שלו כיון שעדיין לא הספיק האב ליתן לבתו ולא באו לידה עד שמתה איך הבעל יורשה דאדעתיה דהכי קיבל אנפשה שיתנם לבתו ולא לבעלה ור"נ היה אומר וזה כיון שכתב עליו ליתן ה"ה ככל נכסי נדוניאה והלכתא כת"ק ואילו זקפן עליו במלוה ולא כתב לשם מוחר אלא כתב לו שחייב כך וכך וזה בהן דכאילו נתנן לו דמי:

דהוי